

Themau - Themes

Gorffennol - *The past tense*

Patrymau Iaith - Language patterns

i) Berfau rheolaidd - regular verbs

Gorffennol edrych - *The past tense of edrych/ to look*

Edrychais i	<i>I looked</i>
Edrychaist ti	<i>You looked</i>
Edrychodd e/hi	<i>He /She looked</i>
Edrychon ni	<i>We looked</i>
Edrychoch chi	<i>You looked</i>
Edrychon nhw	<i>They looked</i>

Mae'r un terfyniadau gyda'r berfau rheolaidd eraill.

Other regular verbs have the same endings

ii) Berfau afreolaidd - *irregular verbs*

MYND - *to go*

Es i i'r gêm - *I went to the game.*

Es i	<i>I went</i>
Est ti	<i>You went</i>
Aeth e/hi	<i>He/she went</i>
Aethon ni	<i>We went</i>
Aethoch chi	<i>You went</i>
Aethon nhw	<i>They went</i>

Mae'r un terfyniadau gyda'r berfau canlynol.

The following verbs have the same endings.

gwneud - *to do/make*

dod - *to come.*

CAEL - *to have*

Cawsoch chi beint - *You had a pint*

Ces i	<i>I had</i>
Cest ti	<i>You had</i>
Cafodd e / hi	<i>He / she had</i>
Cawson ni	<i>We had</i>
Cawsoch chi	<i>You had</i>
Cawson nhw	<i>They had</i>

Mae treigladd meddal ar ôl pob person.

There is a soft mutation after each person.

Esiampplau ychwanegol - Extra examples

Mae treigladau meddal ar ddechrau cwestiwn

There is a soft mutation in the question form.

Fwynheuaist ti'r gêm? *Did you enjoy the game?*

Gawsoch chi sedd dda? *Did you have/get a good seat?*

Atebion - *Answers*

Do / Naddo

Yes / No

Negyddol/Negative

Mae treigladau llaes gyda PTC a threigladau meddal gyda'r lleill

There is an aspirate mutation with PTC and a soft mutation with the rest

Chawson ni ddim llawer o lwc. *We didn't have much luck.*

Tasgau - Tasks

Tasg sain / Audio task

Cywir neu anghywir? Rhwng dic (✓) neu groes (✗) ar ôl y brawddegau hyn.

Right or wrong? Put a tick (✓) or a cross (✗) after these sentences.

Aeth Dafydd i'r gêm rygbi.

Aeth Dafydd a'i wŷr gyda fe i'r gêm.

Mwynheuron nhw'r gêm.

Enillodd Caerdydd.

Aeth Tom i'r gêm.

Gwelodd Dafydd ac Alun y gôl fendigedig.

Aeth Dafydd ac Alun i'r tŷ bach.

Tasg fideo / Video task

Atebwch y cwestiynau hyn.

Answer these questions.

Fwynheuoedd Arwyn yn Llundain?

Gafodd Arwyn amser da?

Aeth e i siopa?

Aeth Gwenno i siopa?

Aeth Arwyn i'r dafarn?

Aeth Gwenno i'r dafarn?

Gawson nhw ddadl?

Gafodd hi ddarlith?

Sgript Sain - Audio Script

Dafydd: Helo Tom.

Tom: Sut mae Dafydd. Est ti i'r gêm rygbi nos Wener?

Dafydd: Naddo, es i ddim i'r gêm rygbi.....dw i ddim yn hoffi rygbi.

Tom: Est ti i'r gêm bêl-droed dydd Sadwrn te?

Dafydd: Do, gwelais i gêm Caerdydd - West Ham. Daeth fy wŷr bach Alun gyda fi hefyd.

Tom: Fwynheuaist ti'r gêm?

Dafydd: Do wir! Chwaraeodd Caerdydd yn dda iawn.

Tom: Beth am Alun? Fwynheuodd e'r gêm?

Dafydd: Do, achos enillodd Caerdydd. Gôl i ddim!

Tom: Dw i'n gwybod. Gwelais i'r gêm ar y teledu. Gawsoch chi sedd dda?

Dafydd: Do, cawson ni sedd y tu ôl i'r gôl. Lle perffaith i weld y gôl.

Tom: Lwcus iawn. Gôl fendigedig.

Dafydd: O ie? Chawson ni ddim llawer o lwc.

Tom: Pam?

Dafydd: Roedd Alun eisiau mynd i'r tŷ bach ar ddechrau'r ail hanner, felly es i â fe allan.

Tom: A dyna pryd sgoriodd Caerdydd! Dyna drueni!

Geirfa

wŷr - *grandson*

sedd - *seat*

y tu ôl i - *behind*

perffaith - *perfect*

dyna drueni! - *what a shame!*

Sgript Fideo - Video Script

ARWYN: Sut mae James. Peint bach?

JAMES: Pam lai! Dw i angen peint.

ARWYN: Fwynheuaist ti yn Llundain gyda Sara?

JAMES: Cawson ni amser da.

ARWYN: Amser da ? Dim amser da iawn ?

JAMES: Cawson ni ddadl.

ARWYN: O. Beth ddigwyddodd?

JAMES: Roedd hi eisiau siopa drwy'r dydd.

ARWYN: Es ti i siopa drwy'r dydd?

JAMES: Naddo. Dyna'r broblem. Ro'n i eisiau gweld y gêm rygbi.

ARWYN: O diar.

JAMES: Aeth hi i Oxford Street ac es i i dafarn y Rose and Crown.

ARWYN: Call iawn.

JAMES: Cwrddais i â chefnogwyr Cymru yn y dafarn.

ARWYN: Gawsoch chi beint neu ddau yn gwyllo'r gêm?

JAMES: Do. Cawson ni lot o hwyl yn canu a gwyllo'r gêm.

ARWYN: Dw i'n siwr!

JAMES: Aethon nhw ymlaen i dafarn arall ... Y King's Arms.

ARWYN: Aethon nhw ymlaen i dafarn arall ...

JAMES: Wel, aethon ni i'r Kings Arms.

ARWYN: A. Dw i'n gweld.

JAMES: Ac yna, es i i gwrdd â Sara. Ychydig bach yn hwyr.

ARWYN: Ac wedi meddwi?

JAMES: Wedi meddwi.

ARWYN: Doedd Sara ddim yn hapus, felly?

JAMES: Aeth hi'n wallgo. Ces i ddarlith am wario gormod ... ac fe wariodd hi ddau gan punt yn y siopau!

ARWYN: Menywod. Hy!

Geirfa

dadl - *argument*

call iawn - *very wise*

cefnogwyr - *supporters*

ychydig bach - *a little bit*

wedi meddwi - *drunk*

gwallgo - *mad*

darlith - *lecture*

gwario - *(to) spend*

Atebion - Answers

Tasg sain 1 / Audio task 1

Aeth Dafydd i'r gêm rygbi. ✘

Aeth Dafydd a'i wŷr gyda fe i'r gêm. ✓

Mwynheun nhw'r gêm. ✓

Enillodd Caerdydd. ✓

Aeth Tom i'r gêm. ✘

Gwelodd Dafydd ac Alun y gôl fendigedig. ✘

Aeth Dafydd ac Alun i'r tŷ bach. ✓

Tasg fideo / Video task

Fwynheudd Arwyn yn Llundain? Do.

Gafodd Arwyn amser da? Do.

Aeth e i siopa? Naddo.

Aeth Gwenno i siopa? Do.

Aeth Arwyn i'r dafarn? Do.

Aeth Gwenno i'r dafarn? Naddo.

Gawson nhw ddadl? Do.

Gafodd hi ddarlith? Naddo.